

“Global alliance for banking on values”. Official site of Global alliance for banking on values. <http://www.gabv.org/about-us>
 Hryshova, I. Yu., and Shabaturova, T. S. “Implementatsiia prynsypiv sotsialno-orientovanoho biznesu v ploshchynu ekonomichnoho rozvytku potentsialu kharchovykh pidpriemstv” [The implementation of the principles of socially oriented business to the level of economic development potential of the food business]. <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n3.html>

“KfW. Oeffentliche Einrichtungen”. Offizielle web site von KfW. <https://www.kfw.de/inlandsfoerderung/%C3%96ffentliche-Einrichtungen/index-2.html>

“Misiia Ukrainskoho fondu sotsialnykh investytsii” [Mission Ukrainian Social Investment Fund]. Ofitsiinyi sait UFSI. <http://www.usif.org.ua/>

Molina, O. V. “Fondy tsilyovoho kapitalu yak dzherelo dovhostrokovoho rozvytku VUZiv” [Funds target capital as a source of long-term development of universities]. *Ekonomika: realii chasu*, no. 2 (12) (2014): 126-131.

Maivorova, T. V. “Rezultatyvnist investytsii u sotsialnu sferu rehioniv Ukrainy” [The impact of investment in the social sphere regions of Ukraine]. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=641>

“Napriamky diialnosti Ukrainskoho fondu sotsialnykh investytsii” [Areas of Ukrainian Social Investment Fund]. Ofitsiinyi sait UFSI. <http://www.usif.org.ua/uk/pronas/2011-11-30-12-46-06.html>

“Realizovani proekty Ukrainskoho fondu sotsialnykh investytsii” [Projects Ukrainian Social Investment Fund]. Ofitsiinyi sait UFSI. <http://www.usif.org.ua/uk/proekty/2011-12-02-10-44-02.html>

“Social investment is the use of repayable finance to achieve a social as well as a financial return” Big Society Capital. Transforming social investments. <http://www.bigsocietycapital.com/what-social-investment-0>

“Sotsialni investytsii u hromadu” [Social investments in the community]. Ofitsiinyi sait Ukrainskoho forumu blahodiinykiv. <http://ufb.org.ua/sektor-blagodijnosti/blagodijnist-v-gromadi/instrumenti-blagodijnosti-u-gromadi/investuvannya-u-gromadu.html>

УДК 330.322.01

АДАПТИВНІСТЬ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАСАД У ВИЗНАЧЕННІ ПОНЯТЬ «ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ» ТА «ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОЕКТ» ДО ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ МАЛИМИ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА ЗАСАДАХ ПРОЕКТНОГО БІЗНЕС-ПАРТНЕРСТВА

© 2016 ЩЕРБАКОВА І. Б.

УДК 330.322.01

Щербакова І. Б. Адаптивність теоретичних засад у визначенні понять «інвестиційна діяльність» та «інвестиційний проект» до залучення інвестицій малими промисловими підприємствами на засадах проектного бізнес-партнерства

У статті представлено аналіз наукових думок щодо визначення понять «інвестиційна діяльність» та «інвестиційний проект» з метою висвітлення їх адаптивності до сучасних умов господарювання промислових підприємств, а саме – відносно залучення інвестицій малими промисловими підприємствами. Огляд дав можливість виявити певні чинники в існуючих теоретичних засадах, які не сприяють подоланню проблеми дефіциту фінансування проектів малих промислових підприємств: відсутність акценту на залученні інвестицій; не враховуються особливості розмірів підприємств; брак наявності ознак проектного бізнес-партнерства. Розкрито подвійний зміст досліджених понять у загальному та практичному розрізах. У цілому, результати дослідження, відображені у статті, є фундаментом для: а) визначення особливостей залучення інвестицій малими промисловими підприємствами та класифікація чинників, що впливають на цей процес; б) розгляду проектного бізнес-партнерства як альтернативного способу залучення інвестицій для малих промислових підприємств.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інвестиційний проект, залучення інвестицій, проектно бізнес-партнерство.

Табл.: 2. **Бібл.:** 16.

Щербакова Ірина Борисівна – здобувач, кафедра обліку, аналізу та аудиту, Одеський національний політехнічний університет (пр. Шевченка, 1, Одеса, 65044, Україна)

E-mail: favorit_m@ukr.net

УДК 330.322.01

Щербакова І. Б. Адаптивность теоретических основ в определении понятий «инвестиционная деятельность» и «инвестиционный проект» к привлечению инвестиций малыми промышленными предприятиями на основе проектного бизнес-партнерства

В статье представлен анализ научных мнений относительно определенных понятий «инвестиционная деятельность» и «инвестиционный проект» с целью освещения их адаптивности к современным условиям хозяйствования промышленных предприятий, а именно – в плане содействия привлечению инвестиций малыми промышленными предприятиями. Обзор дал возможность выявить определенные аспекты в существующих теоретических подходах, которые не способствуют преодолению проблемы дефицита финансирования проектов малых промышленных предприятий: отсутствие акцента на привлечении инвестиций; не учитываются особенности размеров предприятий; недостаток наличия признаков проектного бизнес-партнерства. Раскрыто двойное содержание исследованных понятий, в общем и практическом разрезе. В целом, результаты исследования, отображенные в статье, являются фундаментом для: а) определения особенностей привлечения инвестиций малыми промышленными предприятиями и классификации факторов, влияющих на данный процесс; б) рассмотрения проектного бизнес-партнерства как альтернативного способа привлечения инвестиций для малых промышленных предприятий.

Ключевые слова: инвестиционная деятельность, инвестиционный проект, привлечение инвестиций, проектно бизнес-партнерство.

Табл.: 2. **Библ.:** 16.

Щербакова Ирина Борисовна – соискатель, кафедра учета, анализа и аудита, Одесский национальный политехнический университет (пр. Шевченко, 1, Одесса, 65044, Украина)

E-mail: favorit_m@ukr.net

UDC 330.322.01

Shcherbakova I. B. Adaptability of Theoretical Foundations in the Definition of the Concepts of «Investment Activity» and «Investment Project» to Attraction of Investments by Small Industrial Enterprises, Based on Project-Oriented Business Partnership

The article presents an analysis of the scientific opinions on the definitions of the concepts of «investment activity» and «investment project» to highlight their adaptability to contemporary conditions of economic management of industrial enterprises, namely in terms of promoting attraction of investments by small industrial enterprises. A review provided an opportunity to identify certain aspects of the existing theoretical approaches that do not contribute to overcoming the shortages of financing projects by small industrial enterprises: lack of emphasis on attracting investment; peculiarities of the size of enterprises are not considered; lack of availability of characteristics of a project-oriented business partnership. The article discloses dual content of the studied concepts both in general and in practical sections. In General, the results displayed in the article, serve as a foundation for: a) defining characteristics as to attracting investments by small industrial enterprises and classifying factors, which impact this process; b) reviewing the project-oriented business partnership as an alternative way of attracting investments for small industrial enterprises.

Keywords: investment activity, investment project, attraction of investments, project-oriented business partnership.

Tabl.: 2. **Bibl.:** 16.

Shcherbakova Irina B. – Applicant, Department of Accounting, Analysis and Audit, Odessa National Polytechnic University (1 Shevchenko Ave., Odessa, 65044, Ukraine)

E-mail: favorit_m@ukr.net

За існуючих умов господарювання стабілізація та відновлення економічного зростання в промисловій галузі України обумовлює необхідність розробки нових, сучасних заходів. Одним з напрямів є покращення та вдосконалення механізмів залучення інвестицій для малих промислових підприємств. Дані заходи повинні сприяти вирішенню таких сучасних практичних проблем, як: а) дефіцит фінансування проектів; б) низький відсоток реалізації малоприбуткових проектів; в) застосування альтернативних підходів до залучення інвестицій; г) урахування особливостей малих промислових підприємств. Своєю чергою, вищеперераховані заходи вимагають наявності відповідного, адаптивного до сучасних питань понятійного апарату, який стане основою економічно-організаційного інструментарію.

З інвестиційною сферою тісно пов'язані такі визначення: інвестиційна діяльність та інвестиційний проект. Дослідженню цих понять приділяли увагу чимало науковців: В. Базилевич, О. Балан, Г. Бірман, І. Бланк, Г. Васіна, О. Вовчак, Т. Грицай, А. Зімін, Л. Лисиця, Т. Музиченко, С. Онікієнко, В. Попов, В. Семенов, І. Семенюта та інші. Але під впливом мінливості сучасних умов господарювання деякі аспекти теорії інвестування потребують перегляду та вдосконалення.

Основні підходи щодо визначення терміна «інвестиційна діяльність» у наукових джерелах узагальнено в табл. 1, у розрізі присутності в них адаптивних ознак до сучасної проблематики малих підприємств промисловості, яка характеризується відсутністю достатнього обсягу інвестицій, а саме: акцент на залучення інвестицій; ураху-

Таблиця 1

Підходи щодо визначення «інвестиційна діяльність» у наукових джерелах

Автор, джерело	Визначення	Присутність у визначенні ознак їх адаптивності до сучасних умов:		
		акцент на залученні інвестицій	урахування розміру підприємства	ознаки проєктного бізнес-партнерства
1	2	3	4	5
Закон України «Про інвестиційну діяльність» [1]	Інвестиційною діяльністю є сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій	Ні	Ні	Ні
Великий економічний словник [2]	Інвестиційна діяльність – вкладення коштів, інвестування; діяльність по вкладенню коштів та інших цінностей в проєкти, а також забезпечення віддачі вкладень	Ні	Ні	Ні
Семенюта І. А. [3]	Інвестиційна діяльність – на мікрорівні є створення прибутку або одержання додаткового доходу, досягнення соціального ефекту, забезпечення розвитку, підвищення ринкової вартості капіталу, що відображаються на сумі вкладеного капіталу або на прирості функціонуючого капіталу, наслідком інвестування на макрорівні є досягнення економічного зростання	Ні	Ні	Ні
Вовчак О. Д. [4]	Інвестиційна діяльність – є перетворення тимчасово вільних фінансових активів економічних агентів у формі заощаджень в інвестиції за допомогою використання різноманітних фінансових інструментів	Ні	Ні	Ні
Бланк І. А. [5]	Інвестиційна діяльність підприємства має забезпечувати у короткостроковій перспективі формування операційного прибутку у двох напрямках	Ні	Ні	Ні
Балан О. С. [6]	Інвестиційна діяльність, як сучасний інвестиційний процес можна визначити як явище, яке супроводжується прийняттям інвестиційних рішень в режимі реального часу на тлі побудови моделей і механізмів залучення та використання інвестицій	частково	ні	Ні
Федоренко В. Г. [7]	Інвестиційна діяльність – це комплекс заходів і дій фізичних та юридичних осіб, які вкладають власні кошти (у матеріальній, фінансовій або іншій майновій формі) з метою отримати прибуток	Ні	Ні	Так

1	2	3	4	5
Онiкiєнко С. [8]	Інвестиційна діяльність є унікальним самостійним видом діяльності, якому притаманний індивідуальний набір ознак: ціль – максимізація багатства; засоби – активи; результат – максимізація можливостей споживання; процес – сукупність послідовних дій, що забезпечує максимізацію вартості активів	Ні	Ні	Ні
Музиченко Т. О. [9]	Інвестиційна діяльність – це послідовна сукупність дій її суб'єктів (інвесторів, учасників) щодо здійснення інвестицій з метою одержання доходу	Ні	Ні	Ні

вання розміру підприємства; наявність ознак проектного бізнес-партнерства як способу залучення інвестицій.

Автор Семенюта І. А. робить акцент на тому, що інвестиційна діяльність спрямована на досягнення економічного зростання [3]. Головна мета її полягає в соціальному ефекті, забезпеченні розвитку, підвищенні ринкової вартості капіталу. Ми згодні з думкою автора, що інвестиційна діяльність підприємства має виконувати функцію отримання як фінансових, так і нефінансових вигід, а також забезпечення сталого розвитку підприємства в майбутньому. Але з позиції вдосконалення цього визначення до сучасних умов воно не спрямоване на виконання головної функції – залучення інвестицій. Ми можемо використовувати це як допоміжну функцію, реалізація якої буде сприяти привабливості інвестиційних проектів, що, своєю чергою, позитивно відіб'ється на процесі залучення інвестицій промисловими підприємствами.

Інвестиційна діяльність являє собою залучення інвестицій і сукупність практичних дій щодо їхньої реалізації, а, за визначенням Вовчак О. Д. [4], також є перетворення тимчасово вільних фінансових активів в інвестиції. Запропоноване автором визначення інвестиційної діяльності було б більш відповідним до теперішніх умов господарювання, якщо зкоригувати акцент у «сукупності практичних дій» з використання інвестицій на їх залучення.

Бланк І. А. [5] вважає, що інвестиційна діяльність підприємства має забезпечувати в короткостроковій перспективі формування операційного прибутку у двох напрямках: шляхом забезпечення зростання операційних доходів за рахунок збільшення обсягу виробничо-збутової діяльності (будівництво філіалу під час виходу на нові ринки, розширення обсягу реалізації продукції, за рахунок інвестицій у нові лінії виробництва тощо); шляхом зменшення питомих операційних витрат (своєчасна заміна фізично зношеного обладнання, оновлення морально застарілих виробничих засобів і нематеріальних активів). Ми згодні з думкою автора, що інвестиційна діяльність підприємства має виконувати функцію забезпечення в короткостроковій перспективі формування операційного прибутку. Але з позиції вдосконалення цього визначення до сучасних умов воно також не спрямоване на виконання головної функції – залучення інвестицій і може бути використане тільки як допоміжна функція.

Узагальнення досліджень вчених [1–9] дозволяє стверджувати, що поняття інвестиційної діяльності набуває суттєвих змін у: а) динамічному аспекті під впли-

вом фактора часу і відповідних йому сучасних проблем; б) різноаспектному, сформованому за рахунок різноманіття кутів дослідження суті даного поняття у сфері актуальних питань.

Тому вважаємо обґрунтованим подвійне визначення поняття інвестиційна діяльність. *По-перше*, узагальнююче поняття «інвестиційна діяльність», – це масив накопиченого досвіду, сформованого часом, всебічними дослідженнями вчених, який розкривається в різноманітті таких аспектів, як: отримання як фінансових, так і нефінансових вигід; забезпечення у короткостроковій перспективі формування операційного прибутку; залучення інвестицій і сукупність практичних дій щодо їхньої реалізації; дії з метою отримання доходу або прибутку; явище, яке супроводжується прийняттям інвестиційних рішень; послідовна сукупність дій її суб'єктів. *По-друге*, у практичному аспекті вирішення питання залучення інвестицій малими промисловими підприємствами «інвестиційна діяльність промислових підприємств» – це сукупність практичних дій малих промислових підприємств, спрямованих на залучення інвестицій для реалізації інвестиційних проектів.

З поняттям «інвестиційна діяльність» тісно пов'язано і визначення «інвестиційний проект». Основні підходи щодо визначення терміна «інвестиційний проект» у наукових джерелах узагальнено в табл. 2, у розрізі відповідності їх до сучасних умов, які характеризуються відсутністю достатнього обсягу інвестицій в промислові підприємства.

Аналізуючи дані табл. 2, дослідження та публікації інших вчених, можемо зробити такі висновки. У визначенні, запропонованому Л. Лисицею, присутні узагальнення – «спрямована на досягнення окреслених цілей» [10]. У цьому припущенні не проглядається конкретизована адаптивність визначення сучасним умовам господарювання, які характеризуються відсутністю достатнього рівня забезпечення промислових підприємств інвестиціями.

Погляд на інвестиційний проект з боку вкладення грошових коштів у реальне виробництво, яке представлено у вигляді системи взаємопов'язаних у часі та просторі та об'єднане з ресурсами заходів і дій, що виконуються з метою його реалізації, у роботі А. А. Васіної [11], у сучасних економічних обставинах це є логічним наступним етапом після вирішення проблеми залучення інвестицій промисловими підприємствами. Цей чинник підлягає вдосконаленню.

Підходи щодо визначення «інвестиційний проект» у наукових джерелах

Автор, джерело	Визначення	Присутність у визначенні ознак їх адаптивності до сучасних умов:		
		акцент на залученні інвестицій	урахування розміру підприємства	ознаки проектного бізнес-партнерства
Лисиця Л. В. [10]	Інвестиційний проект – це цілеспрямована, запланована, пророблена, унікальна та динамічна сукупність взаємопов'язаних, взаємозалежних, послідовних і скоординованих легітимних заходів з певними ресурсними, витратними, часовими лімітами, спрямована на досягнення окреслених цілей, результатів та визначених ефектів відповідно до конкретних вимог, зокрема: економічних, соціальних, екологічних тощо	Ні	Ні	Ні
Васіна А. А. [11]	Інвестиційний проект – це вкладення грошових коштів у реальне виробництво, яке представлене у вигляді системи взаємопов'язаних у часі та просторі та об'єднане з ресурсами заходів і дій, що виконуються з метою його реалізації	Ні	Ні	Ні
Бірман Г. [12]	Під інвестиційним проектом розуміють комплекс взаємопов'язаних заходів, протягом яких передбачається вкладення лімітованої кількості ресурсів, у тому числі інтелектуальних, матеріальних, людських для отримання запланованого результату та досягнення поставлених цілей	Ні	Ні	Ні
Грицай Т. Л. [13]	Інвестиційний проект – системно обмежений і закінчений комплекс взаємопов'язаних організаційно-правових, розрахункових та конструктивно-технічних заходів, що забезпечує окремий напрям стратегічного розвитку суб'єкта господарювання, обґрунтовує необхідність інвестиційних ресурсів та включає систему відповідних управлінських рішень з ціллю досягнення конкретних результатів за умов обмеженості ресурсів та чітко визначених строків	Частково	Ні	Ні
Зімін А. І. [14]	Тракує інвестиційний проект як програму реалізації інвестицій, пов'язану з обґрунтуванням економічної доцільності, обсягом і терміном реалізації вкладень, у тому числі зі складанням усієї необхідної проектно-кошторисної документації та описанням конкретних практичних дій по здійсненню бізнес-плану	Ні	Ні	Частково
Попов В. П., Семенов В. П. [15]	Інвестиційний проект є комплексом взаємопов'язаних заходів для вкладання капіталу протягом обмеженого періоду часу з метою отримання доходів в майбутньому	Ні	Ні	Ні
Базилевич В. [16]	Інвестиційний проект – цілеспрямоване, заздалегідь опрацьоване, заплановане створення та модернізація фізичних об'єктів, технологічних процесів, технічної та організаційної документації для них, матеріальних, фінансових, трудових та інших ресурсів, а також управлінських рішень і заходів з їх виконання	Ні	Ні	Ні

У праці Г. Бірманам [12] проглядається аналогічна неадаптивність у визначенні інвестиційного проекту.

Грицай Т. А. визначає інвестиційний проект як задачу з відомими початковими обмеженими даними і результатами, які визначають спосіб її розв'язання. Проект включає проблему (задум), засоби реалізації проекту (способи вирішення проблеми) та результати проекту [13]. Ми згодні з думкою автора, що це визначення в загальному сенсі можна використовувати в сучасних економічних умовах для вирішення актуальних задач. Втім, більшою мірою його можна використовувати як одну зі складових методів, що сприяють розробці визначень адаптивних до сучасного середовища. Але що стосується відповідності визначення до конкретного завдання – залучення інвестицій промисловими підприємствами – цей аспект потрібно вдосконалити.

Автор А. І. Зімін наполягає на комплексному підході та трактує інвестиційний проект як програму реалізації інвестицій, пов'язану з обґрунтуванням економічної доцільності, обсягом і терміном реалізації вкладень, у тому числі зі складанням усієї необхідної проектно-кошторисної документації та описанням конкретних практичних дій по здійсненню бізнес-плану [14]. Ми згодні з думкою автора, що реалізація інвестицій, пов'язана з обґрунтуванням економічної доцільності, обсягом та терміном реалізації вкладень, має бути, але як допоміжна функція інвестиційного проекту, що сприяє залученню інвестицій промисловими підприємствами.

На думку В. Базилевича, інвестиційний проект – цілеспрямоване, заздалегідь опрацьоване, заплановане створення та модернізація фізичних об'єктів, технологічних процесів, технічної та організаційної документації для них, матеріальних, фінансових, трудових та інших ресурсів, а також управлінських рішень і заходів з їх виконання [16]. Але адаптивність визначення інвестиційного проекту припускає в його суті відповідність сучасному стану в економіці та вирішенню проблеми залучення інвестицій промисловими підприємствами. Цього бракує в дослідженому визначенні і підлягає вдосконаленню.

Узагальнення досліджень вчених [10–16] дозволяє стверджувати, що категорія «інвестиційний проект» набуває суттєвих змін, які впливають внаслідок якісних змін зовнішнього середовища, управлінських технологій та, безпосередньо, потреб інвесторів. Бажано було б спостерігати зміни і в сучасних теоретичних засадах як допомогу в подоланні сучасних проблем, але цей момент знаходиться на недостатньому рівні та потребує вдосконалення. Проведене дослідження погляду вчених на сутність визначення «інвестиційний проект» характеризується динамічністю та різноаспектною проявою як:

- ✦ спеціальним чином підготовлена документація з повним описом та обґрунтуванням всіх особливостей майбутнього інвестування. Тобто проект – документований інвестиційний план;
- ✦ комплекс заходів, що здійснюються інвестором з метою реалізації свого плану примноження капіталу;
- ✦ безпосередньо програма реалізації інвестицій;

- ✦ вкладення ресурсів в будь-яку справу з метою отримання запланованого результату у визначений термін;
- ✦ задача з відомими початковими даними і результатами, які визначають спосіб її розв'язання.

Як доводить проведений аналіз, поняття «інвестиційний проект» є носієм прояву різноманітних сенсів, які обумовлені умовами господарювання та цілями його формування, що визначає подвійну властивість поняття. *По-перше*, як сукупність існуючих теоретичних засад в аспекті інноваційних проектів. *По-друге*, як певний теоретичний базис рішення в межах сучасного питання в контексті визначеного суб'єкта.

Отже, інвестиційний проект як узагальнююче поняття розкривається різноманітним аспектів: спеціальним чином підготовлена документація з повним описом та обґрунтуванням всіх особливостей майбутнього інвестування. Тобто проект – документований інвестиційний план; комплекс заходів, що здійснюються інвестором з метою реалізації свого плану примноження капіталу; безпосередньо програма реалізації інвестицій; вкладення ресурсів в будь-яку справу з метою отримання запланованого результату у визначений термін; задача з відомими початковими даними і результатами, які визначають спосіб її розв'язання.

У практичному аспекті вирішення питання залучення інвестицій малими промисловими підприємствами визначимо інвестиційний проект малих промислових підприємств як програму залучення інвестицій, реалізації інвестицій, з обґрунтуванням економічної доцільності, обсягом та терміном реалізації, у тому числі зі складанням усієї необхідної проектно-кошторисної документації та описанням конкретних практичних дій по здійсненню.

ВИСНОВКИ

Існуючі точки зору різних науковців визначили такі динамічні та різноаспектні особливості теоретичних засад, що обумовило подвійне визначення досліджених понять: *по-перше*, у загальному аспекті як масив накопиченого досвіду, сформованого часом і всебічними дослідженнями вчених; *по-друге*, у практичному аспекті кожна категорія проявляє себе, у межах сучасного питання в контексті визначеного суб'єкта, як практичні та конкретні властивості його рішення. Вдосконалене визначення категорій та понять в практичному аспекті залучення інвестицій малими промисловими підприємствами набувають такого вигляду: інвестиційна діяльність – це сукупність практичних дій малих промислових підприємств, спрямованих на залучення інвестицій для реалізації інвестиційних проектів; інвестиційний проект – це програма залучення інвестицій, реалізації інвестицій, з обґрунтуванням економічної доцільності, обсягом і терміном реалізації, у тому числі зі складанням усієї необхідної проектно-кошторисної документації та описанням конкретних практичних дій по здійсненню. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII (редакція від 06.11.2014 р.) // Відомості ВР України. – 1991. – № 47. – Ст. 646 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

2. Большой экономический словарь / Под ред. А. Б. Борисова. – М. : Книж. мир, 2007. – 896 с.

3. Семенюта І. А. Інвестиції як економічна категорія [Електронний ресурс] / І. А. Семенюта // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Економіка. – 2010. – Вип. 8. – С. 233–244. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvamu_ekon_2010_8_29

4. Вовчак О. Д. Особливості інвестиційної діяльності банків як фінансових посередників в Україні / О. Д. Вовчак, Л. М. Надієвць // Бізнес Інформ. – 2014. – № 11. – С. 94–101.

5. Бланк І. А. Управление инвестициями предприятия / И. А. Бланк // Энциклопедия финансового менеджера. – 2003. – Вып. 3. – 480 с.

6. Балан О. С. Управління процесом прийняття інвестиційних рішень на підприємствах виробничої сфери : дис. ... д-ра екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / О. С. Балан; Одеський національний політехнічний університет. – Одеса, 2014. – 496 с.

7. Федоренко В. Г. Страховий та інвестиційний менеджмент / В. Г. Федоренко, В. Б. Захожай, О. Г. Чувардинський [та ін.]. – К. : МАУП, 2002. – 344 с.

8. Онікієнко С. Інвестиційна діяльність: від емпіричного сприйняття до категорійного відображення / С. Онікієнко // Рінок цінних паперів України. – 2011. – № 3-4. – С. 61–66.

9. Музиченко Т. О. Інвестиції та інвестиційна діяльність: понятійний апарат / Т. О. Музиченко // Сталый розвиток економіки. – 2014. – № 3 (25). – С. 161–167.

10. Лисиця Л. В. Інвестиційний проект як економічна категорія [Електронний ресурс] / Л. В. Лисиця // Управління розвитком. – 2014. – № 2. – С. 108–110. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_2_45

11. Васина А. А. Финансовая диагностика и оценка проектов / А. А. Васина. – СПб. : Питер, 2004. – 447 с.

12. Бирман Г. Экономический анализ инвестиционных проектов / Г. Бирман, С. Шмидт / Пер. с англ. – М. : Банки и биржи: ЮНИТИ, 1997. – 587 с.

13. Грицай Т. Л. Інвестиційний проект як економічна категорія [Електронний ресурс] / Т. Л. Грицай // Фінанси, облік і аудит. – 2011. – Вип. 18. – С. 272–278. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Foa_2011_18_34

14. Зимин А. И. Инвестиции: вопросы и ответы / А. И. Зимин. – М. : ИД «Юриспруденция», 2006. – 256 с.

15. Попов В. П. Организация и финансирование инвестиций / В. П. Попов, В. П. Семенов. – СПб. : Питер, 2001. – 224 с.

16. Базилевич В. Методичні аспекти оцінки масштабів тіньової економіки / В. Базилевич, І. Мазур // Економіка України. – 2004. – № 8. – С. 36–44.

Науковий керівник – Філіппова С. В., доктор економічних наук, професор, дійсний член Академії економічних наук України, завідувачка кафедри обліку, аналізу та аудиту Одеського національного політехнічного університету

REFERENCES

Bolshoy ekonomicheskiy slovar [Great Dictionary of Economics]. Moscow: Knizhnyy mir, 2007.

Blank, I. A. "Upravleniye investitsiyami predpriyatiya" [Investment management companies]. *Entsiklopediya finansovogo menedzhera*, no. 3 (2003): 480.

Balan, O. S. "Upravlinnia protsesom pryiniattia investytsiinykh rishen na pidpriemstvakh vyrobnychoi sfery" [Managing investment decisions in enterprises production sphere]. *Dys. ... d-ra ekon. nauk*: 08.00.04, 2014.

Birman, G., and Shmidt, S. *Ekonomicheskyy analiz investitsiinykh proektov* [Economic analysis of investment projects]. Moscow: Banki i birzhi; YUNITI, 1997.

Bazilevych, V., and Mazur, I. "Metodychni aspekty otsinky masshtabiv tinyovoi ekonomiky" [Methodological Aspects of the shadow economy]. *Ekonomika Ukrainy*, no. 8 (2004): 36-44.

Fedorenko, V. H. et al. *Strakhovyi ta investytsiinyi menedzhment* [Insurance and investment management]. Kyiv: MAUP, 2002.

Hrytsai, T. L. "Investytsiinyi proekt yak ekonomichna katehoriia" [The investment project as an economic category]. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Foa_2011_18_34

Lysytsia, L. V. "Investytsiinyi proekt yak ekonomichna katehoriia" [The investment project as an economic category]. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_2_45

[Legal Act of Ukraine] (1991). <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

Muzychenko, T. O. "Investytsii ta investytsiina diialnist: poniatiinyi aparat" [Investments and investment activities: conceptual apparatus]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, no. 3 (25) (2014): 161-167.

Onikiienko, S. "Investytsiina diialnist: vid empyrychnoho spryiniattia do katehoriinoho vidobrazhennia" [Investment activity: from perception to empirical categorical display]. *Rynok tsinykh paperiv Ukrainy*, no. 3-4 (2011): 61-66.

Popov, V. P., and Semenov, V. P. *Organizatsiya i finansirovaniye investitsiy* [The organization and financing of investments]. St. Petersburg: Piter, 2001.

Semeniuta, I. A. "Investytsii yak ekonomichna katehoriia" [Investments as an economic category]. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvamu_ekon_2010_8_29

Vovchak, O. D., and Nadiievets, L. M. "Osoblyvosti investytsiinoi diialnosti bankiv yak finansovykh poserednykiv v Ukraini" [Features of investment banks as financial intermediaries in Ukraine]. *Biznes Inform*, no. 11 (2014): 94-101.

Vasina, A. A. *Finansovaya diagnostika i otsenka proektov* [Financial diagnosis and assessment of projects]. St. Petersburg: Piter, 2004.

Zimin, A. I. *Investitsii: voprosy i otvety* [Investments: Questions and Answers]. Moscow: Yurisprudentsiya, 2006.